

politics. Memory communities are considered as important ideological core for the homogenization of generations. Generation is detected as a factor of selective memory, and special attention is paid to the generation's memory of the war in several European countries' families and to the memory community within Serbian 1968 protest generation. The role of generation as a factor in changing of memory, and as a mechanism to maintain generations community memories are considered. The purpose was to investigate the interplay between intergenerational relations and generational memories among family and politics. For each generation, the historical inheritance from the previous generation is added to the objective current conditions. Different research (in Germany, Croatia, Serbia etc.) show that each generation makes its own sense of the stories passed down from one generation to the next in their families. The families denied that their members committed atrocities, even though historical records indicated otherwise.

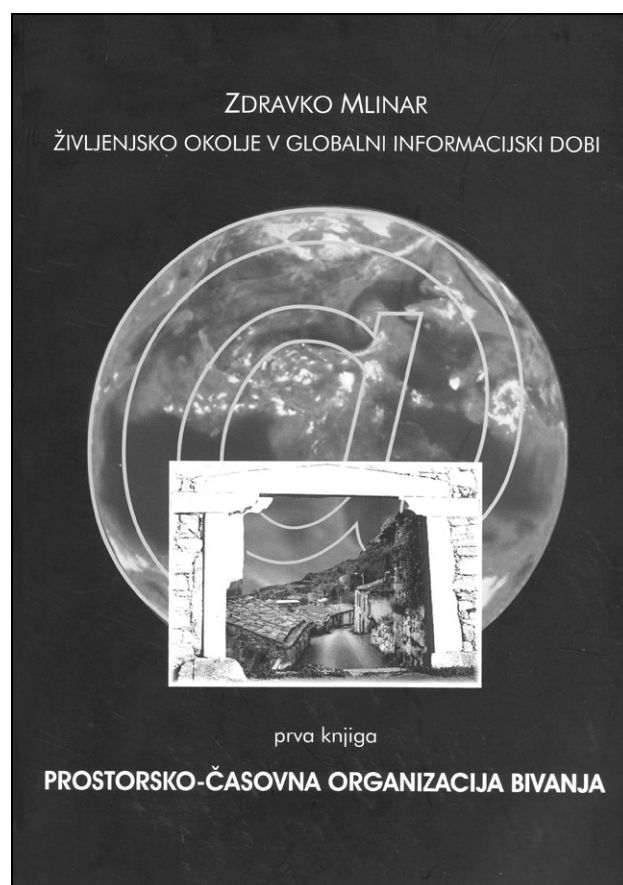
In conclusion, the author summarizes several ambivalences of a generation. Generation is a specific relation between continuity (in the genealogical series) and discontinuity (especially in the generational experience). Relationships between generations constituted personal identity and structure of society, and both are related to one another. The same relationships can strengthen solidarity, and provoke conflict. In sociological terms, it is about reproduction and innovation. This is a tension between old and new, family and culture, autonomy and solidarity, imagination about real freedom and helplessness. The generational conflicts are not only conflicts between parents and children, they are also cultural, political and technical distances between generations and differences between the generation memory communities. The overlapping of different aspects of crisis as well as new international conflicts can always be an incentive for a new generation protest. The author points out and at the same time questions regarding whether the occurrence and mutual enhancement of the different aspects of a crisis will create a new historical generation. Prof. Todor Kuljić (Faculty of Philosophy, Belgrade). concludes his study by stating that it is hard to say whether the heroic political generations belong to the past and whether the future belongs exclusively to the apolitical subcultural consumer generations. Undoubtedly, this book is a fundamental work, not only for research into the sociology of generation, but also for sociology of knowledge, of science, of culture, and political sociology.

Avrust Lešnik

Zdravko Mlinar: ŽIVLJENJSKO OKOLJE V GLOBALNI INFORMACIJSKI DOBI. PROSTORSKO-ČASOVNA ORGANIZACIJA BIVANJA: RAZISKOVANJA NA KOPRSKEM IN V SVETU. Ljubljana, Fakulteta za družbene vede – Slovenska akademija znanosti in umetnosti, 2008, 485 strani.

Ob koncu leta 2008 je izšla prva knjiga trilogije Življenjsko okolje v globalni informacijski dobi z naslovom Prostorsko-časovna organizacija bivanja: raziskovanja na Koprskem in v svetu avtorja akademika dr. Zdravka Mlinarja. Vsebina knjige je neke vrste nadaljevanje multidisciplinarnega projekta Mestne občine Koper z naslovom *Koper 2020*, njegov izvajalec je bil Center za prostorsko sociologijo Fakultete za družbene vede, katerega predstojnik je bil dr. Zdravko Mlinar, potekal pa je v devetdesetih letih prejšnjega stoletja.

Osrednja tema, s katero se v knjigi ukvarja Mlinar, so sociološka spoznanja o dolgoročnih trendih sprememb v vsakdanjem ožjem in širšem življenjskem okolju, ki jih prinaša vse bolj intenzivna (uporaba informacijsko-komunikacijskih tehnologij). Tovrstne tehnologije imajo dvojni učinek, in sicer po eni strani uporabnikom omogočajo sproščanje prostorske in časovne vezanosti ter vnaprejšnje določenosti, po drugi strani pa posredno,

na primer prek telesne pasivizacije in odtujitve od narave, dejansko še povečujejo njihovo potrebo po aktivni rekreaciji, kar zastruje zahteve za zagotovitev kakovostnega fizičnega okolja. Na takšnih izhodiščih avtor kritično ocenjuje (ne)reševanja aktualnih problemov "urejanja prostora" na primeru območja Kopra oziroma Obale, pri čemer ugotavlja, da prevladujoči vzorci bivanja postajajo v mnogočem neuporabni, nove usmeritve za prihodnost pa še niso izoblikovane. Za razliko od razlag, da danes ni več mogoče predvidevati in načrtovati sprememb za prihodnost, avtor vendarle razkriva vrsto predvidljivih procesov, med katerimi izstopa dolgoročno krepitev človeka kot posameznika v globalni družbi. V tem najširšem kontekstu pa se spreminja tudi prostorska in časovna organizacija življenja ljudi. Povečuje se bogastvo raznovrstnosti povezovanj in kombinacij bivanja, dela, rekreacije, upravljanja in nenazadnje tudi prometa, ki presega do sedanjosti ločevanje notranje homogenih prostorskih enot posameznega mesta.

V knjigi je sicer velika pozornost namenjena prebivalcem z vidika grajenega okolja (omejene možnosti za osamosvajanje mladih, posebnosti bivanja študentov, žensk, ostarelih, bolnikov, samcev, odvisnikov od drog, brezdomcev, gejev in lezbijk idr.), vendar avtor s pomočjo tovrstnih primerov analizira predvsem prostorske-časovne razsežnosti bivanja, ki so bile doslej zastavljene. V tem smislu razmišlja o spreminjanju razmerja med starim in novim (od izključevanja starega k njegovemu nadgrajevanju), od zapoznelega reagiranja k vnaprejšnjemu, anticipativnemu delovanju, neizkoriščenosti začasne, prehodne rabe prostorov, kulturna (istrska) dediščina in odpiranje v svet, prenavljanje grajenih struktur, oživljanje mesta ipd. Relativno velika pozornost je namenjena tudi prostorski mobilnosti ljudi, v okviru katere avtor skuša s pomočjo zanimivih primerov iz vsakdanjega življenja prebivalcev območja Kopra (na primer pomorščaki in vozniki Intereurope) odgovoriti na vprašanja, ali je na vidiku konec stalnega bivališča, kako se spreminja razmerje med prebivalci in obiskovalci (turisti), ali s povečano stopnjo mobilnosti življenje uhaja iz fizičnih krajev v omrežja.

Skupni imenovalac sprememb, ki jih avtor zaznava v vsakdanjem življenju posameznikov, je osamosvajanje oziroma individualizacija, izraža pa se v povečevanju deleža samskih gospodinjstev, v novih potrebah v družinah z dvojno kariero, v večjih stanovanjskih površinah na osebo, v močnih težnjah k rabi osebne avtomobila idr. Z upoštevanjem tega procesa skuša avtor podati rešitve, s pomočjo katerih bi presegli paradoks današnjega stanja, ko tehnološke spremembe (informacijsko-komunikacijska tehnologija) prehitvejo ne le zavest prebivalcev nasploh, ampak tudi strokovnjakov na področju urbanega planiranja. Predvsem slednje ne usmerja, ampak bolj ali manj sledi in zaostaja za omenjenimi spremembami.

Kot je razvidno iz slikovitih primerov, predstavljenih

v knjigi, je Koper v preteklih desetletjih preživel hudo krizo svoje identitete tako v smislu diskontinuitete njegovih prebivalcev kot tudi glede načina življenja, ki je podlegel kontinentalnim vplivom in nenazadnje je celo fizično izgubil prejšnjo identiteto otoka. Po drugi strani pa kljub tovrstnim (negativnim) spremembam na gospodarskem področju doživlja preporod. S tega vidika lahko koprsko zgodbo v tem delu beremo kot paradigmatsko, kajti preko skrbno izbranih in slikovito predstavljenih primerov avtor po eni strani pokaže, kako (v metaforičnem smislu) mesto z odpiranjem v svet spreminja svojo identiteto otoka v identiteto križišča oziroma vozlišča. Če pa vzamemo otok kot simbol razmeroma izolirane skupnosti posameznikov, križišče pa kot simbol odpiranja nasproti tokovom informacij, dobrin ipd., potem lahko na tem primeru veliko izvemo o trendih nastajanja novih identitet v kontekstu današnje globalne družbe.

Knjiga Prostorsko-časovna organizacija bivanja: *raziskovanja na Koprskem in v svetu* prinaša na strokovno in znanstveno področje predvsem zблиževanje (prostorske) sociologije in arhitekture, kar vodi k njenemu vzajemnemu dopolnjevanju in k preseganju zamejitev, zaradi katerih so dosedaj ostajali nerešeni problemi v praksi. Kljub temu, da gre za znanstveno delo, je knjiga, kar je potrebno posebej izpostaviti, berljiva in nadvse primerna tudi za laično javnost. Po eni strani namreč poizkuša razširjati horizonte mišljenja v prostoru in času, obenem pa na dokaj preprost način pojasnjuje razumevanje abstraktnih kategorij, kot sta globalizacija in informatizacija, ter jih tako približa ravni vsakdanjega življenjskega okolja.

Blaž Lenarčič

Claudia Mesch, Viola Michely (ur.):
JOSEPH BEUYS: THE READER.

Cambridge (MA), The MIT Press, 2007, 334 str.

Joseph Beuys (1921-1986), eden najbolj razvpitih, mitologiziranih in kontroverznih umetnikov druge polovice 20. stoletja, je gotovo takšne vrste umetniški fenomen, da tudi po dobrih dvajsetih letih po njegovi smrti njegov položaj v kartografiji moderne in sodobne umetnosti ostaja intriganten. Je verjetno tudi edinstvena umetniška persona, ki je sprožila toliko paradoksalno nasprotujočih si in izključujočih kritičnih (in nekritičnih) stališč o položaju, pomenu in vrednosti svojega umetniškega dela, ki ga je sam postuliral kot kompleksno vseobsegajoče življenjsko podjetje – vključujoč v enaki meri umetnost kot življenje. Če si je sodobna umetnostna zgodovina od poznih šestdesetih let dalje, predvsem v ZDA in nato tudi v Evropi, prizadevala teoretsko koncipirati postmodernizem kot najpomembnejšo para-